

ชื่อเรื่อง เรื่องเล่าของยายจำเนียร
 ผู้จัดทำ/ผู้นำเสนอผลงาน นางสาวรีนา ปากบารา
 ประเภทผลงานที่นำเสนอ Oral เรื่องเล่า
 ลักษณะผลงานที่นำเสนอครั้งนี้ ผลงานใหม่

เรื่องเล่าของยายจำเนียร

ยายค่ะ... วันนี้หมอตัดประชุมค่ะ ไม่สามารถมาลงฟันให้ยายได้ เดี่ยวหนูนัดให้ยายมาใหม่
 ในคราวหน้านะค่ะ

ยายค่ะ... วันนี้ งานฟันปลอมยังไม่มาค่ะ เดี่ยวนัดยายมาใหม่นะค่ะ

นี่คือเสียงผู้ช่วยทันตแพทย์ที่ฉันได้ยินเป็นประจำ ในวันที่นัดผู้ป่วยฟันปลอมแล้วหมอมอง
 อยู่หรืองานฟันปลอมยังไม่มา จนบางครั้งฉันอดสงสัยไม่ได้ว่า ทำไมตอนนัดถึงไม่ดูว่าหมอยังหรือไม่
 หรืองานฟันปลอมมาหรือยัง แต่ฉันก็ได้แต่คิด ไม่ได้ร่วมหามาตรการแก้ไขเพราะแวบหนึ่ง ความคิด
 ฉันก็คิดว่างานฟันปลอมไม่ใช่งานของทันตภิบาลอย่างฉัน อย่าไปก้าวกาย เดี่ยวผู้เกี่ยวข้องจะไม่พอใจ

ในบ่ายวันหนึ่ง อากาศเย็นสบาย วันนี้เป็นวันที่ฉันต้องออกเยี่ยมบ้านผู้ป่วยกับทีมสหวิชาชีพ
 ซึ่งผู้ป่วยที่จะไปเยี่ยมวันนี้คือผู้ป่วยชื่อ ยายจำเนียร ชุมน้อย

ถนนดินแดง สองข้างทางเต็มไปด้วยต้นไม้ใหญ่ รถค่อยๆ เคลื่อนตัวอย่างช้าเพราะกลัวติดหล่ม
 ถนนขรุขระ บางช่วงมีโคลน จรุงซี ช่วงนี้หน้าฝนนี้ การเดินทางเลยลำบาก คนแถวนี้เดินทางยังใกั้น
 แล้วถ้าเจ็บไข้ไม่สบายหรือมีคนปวดท้องคลอดแล้วทำอะไร คงลำบากน่าดูซิเนาะ ฉันคิดและพิมพ์กำกับ
 ที่มงาน บ้านไม้เก่า หลังคามุงจาก ฟันไม้เก่า เปียกน้ำ เนื่องจากหลังคาบ้านผู้ฟัง นี่คือสภาพบ้านที่ฉัน
 เห็น บ้านของคุณยาย ยายจำเนียร ชุมน้อยผู้ป่วยโรคเรื้อรัง สวัสดิ์ค่ะคุณยาย ทีมเยี่ยมบ้านจากรพ.แม่
 ลานมาเยี่ยมคุณยายค่ะ คุณยายสบายดีไหมค่ะ ยายหันมาตามเสียงที่เรียกเมื่อสักครู่นี้ แล้วยิ้ม รอยยิ้ม
 ที่ฉันเห็นเป็นรอยยิ้มที่เศร้าเหลือเกิน ดั่งกับว่าเจ้าของใบหน้ากำลังมีความทุกข์อย่างแสนสาหัส ยายมี
 ความทุกข์อะไรหนอ ฉันอยากช่วยยายปลดจากความทุกข์นั้นที่เหลือเกิน หรือถ้าช่วยไม่ได้ฉันก็อยาก
 แบกความทุกข์นั้นแทน รอยยิ้มของยายจะได้สดชื่นมากกว่านี้ ฉันไปนั่งข้างๆ ยาย มือข้างหนึ่งของฉัน
 เอื้อมไปจับมือยายแล้วบีบเบาๆ เหมือนต้องการถ่ายทอดความทุกข์ที่ยายมีส่งมาถึงฉัน แล้วถามซ้ำว่ายาย
 สบายดีไหมค่ะ ยายตอบด้วยน้ำเสียงแหบพร่าว่ายายไม่ค่อยสบาย ทานอะไรไม่ค่อยได้ ปวดในปากไป
 หมด หรือนี่คือปัญหาที่ทำให้ยายมีความทุกข์ หวังว่าฉันคงช่วยยายได้ ฉันให้ยายอำปากให้ฉันดู โอ้!
 ฉันผลออูทานขึ้นมา ช่องปากของยายมีแต่เหงือกฟันสึกซี่เพื่อใช้เคี้ยวอาหารก็หาไม่ ฉันมองไปที่
 เหงือกกลางซ้ายพบว่ามึรอยแผลสีแสด เลือดออกปริ้มๆ ยายคงทรมานกับการรับประทานอาหาร แล้ว
 ยายเคี้ยวข้าวยังงัยค่ะ ฉันถามยายด้วยความรู้สึกสงสารจับใจ ยายก็เคี้ยวหลมๆ หย่าไปหย่ามาแล้วก็
 กลืน เพราะไม่มีฟันเคี้ยว บางครั้งเหงือกเป็นแผล จนทานอะไรไม่ได้ ยายก็ไม่ทานเพราะทานแล้วเจ็บ
 เหงือกไม่รู้ทานไปทำไม ยายเคยคิดที่จะใส่ฟันเทียมกับหมอบ้านใกล้บ้าน แต่ยายไม่มีเงิน ยายเลยต้อง
 ทนทรมานจนถึงทุกวันนี้ ยายระบายความทุกข์ด้วยน้ำเสียงที่เศร้าจนฉันรู้สึกได้ถึงความทรมาน
 แสงแดดยามบ่ายส่องหน้ายาย ทำให้มองเห็นแววดตาเศร้าครุ่นนั้นอย่างเห็นได้ชัด ฉันเหลือบไปเห็นถุงยา
 ของยาย เปิดถุงออกมาก็พบว่าตอนนี้ยายทานยาแก้ปวดท้องกระเพาะแล้ว กระเพาะคงทำงานหนัก

จนกลายเป็นโรคกระเพาะ ยิ่งทำให้ฉันเศร้าอีกเป็นเท่าทวี สองมือของฉันจับมือยายไว้เหมือนจะบอกให้ยายรู้ว่าฉันมีทางสว่างให้ยายแล้ว ยายขา ตอนนี้อยู่ที่โรงพยาบาลมีโครงการฟื้นฟูพระราชนิเวศน์ตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อให้ผู้สูงอายุที่ไม่มีฟันเคี้ยวอาหารได้มีฟันเคี้ยวอาหาร โครงการนี้ยายไม่ต้องเสียเงินเลยจะ ฉันพูดด้วยน้ำเสียงยินดี ที่หาทางสว่างให้ยายได้ ในหลวงของเรา ทรงมีพระปรีชาเหลือเกิน พระองค์ทราบถึงความเดือดร้อนของพสกนิกรของพระองค์ ทรงห่วงใย แม้กระทั่งเรื่องในช่องปาก เรื่องการใช้ฟันในการรับประทานอาหารของผู้สูงอายุที่ไม่มีฟัน โชคดีแค่ไหนแล้วที่เราได้มาอาศัยอยู่แผ่นดินนี้ หลังจากสิ้นเสียงข้าพเจ้า ยายค่อยๆหันมองหน้าข้าพเจ้าอีกครั้ง แล้วพูดด้วยเสียงแผ่วเบาว่า ยายเคยไปยื่นบัตรเพื่อทำฟันเทียมพระราชนิเวศน์ที่โรงพยาบาลแล้ว ๒ ครั้ง แต่ไม่เคยทำได้เลยซักครั้ง ครั้งแรกเขาบอกว่าหมอมืออยู่ ครั้งที่สองเขาบอกว่าเครื่องมือหมด ยายจะไปแต่ละครั้งก็ลำบากต้องวานให้เขาไปส่ง ค่าจ้างรับส่งก็แพง ยายไม่มีเงินจ่ายค่ารถ แถมเดินเหินก็ไม่สะดวก ยายพูดด้วยน้ำเสียงเศร้าและหมดหวังอย่างเห็นได้ชัด ฉันได้ฟังยิ่งทำให้ฉันรู้สึกเจ็บเหมือนโดนมีดโกนอาบน้ำผึ้งเนียนเข้าไปในหัวใจฉัน นี้อะไรกันนี้ เรื่องที่เจ้าหน้าที่คิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาผู้ป่วยนัดแล้วไม่ได้ทำวันนี้ก็ค่อยนัดมาทำใหม่วันหน้า เลื่อนนัดผู้ป่วยกันง่ายๆ เรื่องจิบๆสำหรับเจ้าหน้าที่แต่มันเป็นเรื่องใหญ่สำหรับผู้ป่วย ไม่ได้การแล้วแหละ นี้อะไรกันสำคัญ ต้องแจ้งให้หน่วยงานทราบจะได้หาแนวทางแก้ไข ก่อนกลับฉันหันไปสบตยายอีกครั้งกุ่มมือยายแน่น เหมือนจะให้คำมั่นสัญญา แล้วพูดกับยายว่า ยายคะ ปัญหายายจะได้รับการแก้ไข ยายจะได้ใส่ฟันเทียมพระราชนิเวศน์เพื่อใช้ในการเคี้ยวอาหาร หนูสัญญาค่ะ สิ้นเสียงของฉัน ยายมองฉันด้วยใบหน้ากว้างเปลา่เหมือนกับไม่เชื่อในสิ่งที่ฉันพูด เมื่อกลับถึงที่ทำงานฉันได้นำปัญหานี้ เล่าให้บุคลากรในหน่วยงานฟัง ทุกคนพร้อมที่จะหามาตรการแก้ไขปัญหา ซึ่งมาตรการแก้ไขปัญหาของเราคือจะนัดผู้ป่วยฟันเทียมพระราชนิเวศน์มารับบริการยังรพ. สตรีใกล้บ้าน เพื่อความสะดวกในการเดินทางแก่ผู้ป่วยอีกทางหนึ่ง และขอเบอร์โทรศัพท์ของผู้ป่วยหรือญาติ กรณีที่หมดติดประชุมหรืองานฟันปลอมยังไม่มาก็จะให้ผู้ช่วยทันตแพทย์โทรไปเลื่อนนัด ซึ่งผลการดำเนินงานครั้งนี้ไม่ใช่เฉพาะยายจำเนียรเท่านั้นที่ได้รับความสะดวก แต่ผู้ป่วยฟันปลอมรายอื่นๆก็ได้รับอานิสงค์จากปัญหาของยายจำเนียร ทำให้หน่วยงานทันตกรรมปรับระบบการนัดผู้ป่วยฟันปลอมในครั้งนี้

สองเดือนผ่านไป วันนี้เป็นวันแรกของเดือนที่ฉันมาทำงาน แสงแดดอ่อนๆยามเช้า ปลุกฉันให้ปลุกในการทำงานเพื่อผู้ป่วย ซึ่งเป็นงานที่ฉันรัก หนู ยายเอาส้มโอมามากๆจะ ฉันหันไปตามเสียงที่ได้ยิน ฉันยิ้มกับเจ้าของเสียง พร้อมกับไหว้สวัสดี ขอขอบคุณมากค่ะคุณยาย คุณยายไม่เห็นต้องลำบากเลย ฉันพูดด้วยสีหน้าเปื้อนยิ้ม ไม่เป็นไรจ๊ะ พอติยายจะมารับเงินผู้สูงอายุที่อบต.ผ่านมาทางนี้เลยเอาส้มโอมามาก ยายอยากให้คุณและเพื่อนได้ทานกัน ยายเอามาทุกคน แทนคำขอบคุณ ยายพูดด้วยน้ำเสียงที่บ่งบอกถึงความจริงใจที่มีให้อย่างล้นเหลือ ยิ้มกว้างจนเห็นฟันขาว ฟันที่ยายโหยหา ฟันเทียมพระราชนิเวศน์